

HOVO docent Fik Meijer:

“Mijn passie is lesgeven en boeken schrijven”

Historicus en auteur prof. dr. Fik Meijer is sinds zes jaar docent aan HOVO Rotterdam, Amsterdam en Leiden. Zijn succesvolle boeken verschijnen in tal van landen. De laatste twee zijn *Bejubeld en verguisd* en *De hond van Odysseus*. Onderwaterarcheologie is een hobby en zijn nieuwe boek dat volgend jaar verschijnt gaat over de Middellandse Zee. Vertellen in woord en geschrift, dát is wat Fik Meijer drijft.

Colleges van emeritus hoogleraar en begenadigd spreker Fik Meijer (66) zitten in een mum van tijd vol. Centraal thema is de

Prof. dr. F.J.A.M. Meijer studeerde vanaf 1960 Klassieke Letteren aan de Rijksuniversiteit Leiden. In 1967 studeerde hij af met als hoofdvak Oude geschiedenis en bijvakken Klassieke Archeologie en Latijn. Van 1966 tot 1974 was hij leraar Klassieke Talen aan het Bonaventura Lyceum te Leiden. In 1973 promoveerde hij op een proefschrift, getiteld *Catilina, de politieke en sociaal-economische achtergronden van de Catilinarische samenzwering*. In 1974 maakte hij de overstap naar het Hoger Beroepsonderwijs: hij werd docent Oude Geschiedenis aan het Nutsseminarium van de Universiteit van Amsterdam en aan de Nieuwe Lerarenopleiding De Witte Leli als aan de avond MO-opleiding. In 1980 werd Fik Meijer benoemd tot hoofddocent Oude Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Hij werd in 1992 bijzonder hoogleraar in de Zeegeschiedenis en Maritieme Archeologie van de Klassieke Oudheid. In 1999 werd hij gewoon hoogleraar Oude Geschiedenis aan de UvA en ging in 2007 met emeritaat.

klassieke oudheid waarbij hij een parallel trekt tussen het heden en het verleden. De laatste tien jaar heeft Meijer zich naast zijn wetenschappelijke werk vooral toegelegd op het schrijven van boeken voor een breed publiek. “In mijn nieuwe boek leg ik uit wat de betekenis is van de Middellandse Zee door de eeuwen heen is. Ik schrijf bijna dagelijks en ben dan vaak tot ’s avonds laat bezig. De streefdatum is om dit boek volgend najaar in de boekwinkel te hebben. Ik heb vroeger meegedaan aan expedities van scheepswrakken en ook deze duikavonturen beschrijf ik. Mensen leefden vroeger niet wezenlijk anders dan nu, alleen de omgeving verandert steeds. In de oudheid hadden mensen dezelfde driften en emoties als wij, alleen zag de wereld er heel anders uit. Wij zijn door de eeuwen heen vooral door technologie veranderd en denken dat alles maakbaar is. Daarom is het wel eens goed om terug te denken in de geschiedenis. In de cursus Het Hellinisme, die ik geef voor HOVO Rotterdam, leg ik uit hoe verschillende werelden bij elkaar zijn gekomen. Wat gebeurde er toen Grieken in contact kwamen met Egyptenaren en Babeloniërs? Welke gebeurtenissen had dat tot gevolg? In mijn boeken stel ik de vragen van de mens van nu met betrekking tot de geschiedenis. Een nieuw boek is vaak ook de basis voor een HOVO cursus die ik daarna geef. Ik mis de universiteit niet echt, hoewel soms wel de jeugdige, onbevangen vragen van studenten. Maar wat ik nu doe zijn de dingen waar ik warm voor loop. Ik schrijf en geef les aan ouderen die vragen stellen vanuit bezonnenheid. Ik vind het heerlijk om een geïnteresseerde groep, variërend van 100 tot 250 cursisten, te begeleiden en rond te leiden. Ik

geef vaak wat kortere cursussen: vier colleges soms uitlopend naar acht. In het najaar en winter ben ik ook reisleader. Dit najaar ga ik naar Rome en het voorjaar ook. Verder nog naar Istanbul, Griekenland en het Midden Oosten. Het is altijd schipperen met de tijd. Maar die kan ik wel in grotere vrijheid indelen, zodat ik als ik zin heb met mijn lieve vrouw een middag naar het strand kan gaan.”

Speelse verdieping

Meijer volgt geen HOVO cursussen, daar is geen tijd voor. “Jaargenoten van me wel. Het klopt dat mijn cursussen heel snel vol zitten. Waar dat aan ligt? Ik probeer in de colleges lijn aan te brengen, maar niet alles chronologisch te vertellen. Door het schrijven van boeken, ben ik ook makkelijker gaan vertellen. Hoewel altijd met iets van een gezonde spanning. Ik durf meer dan vroeger, ben lossier gaan presenteren en dat maakt het lesgeven plezieriger. Ik haat colleges die saai zijn of te star worden gepresenteerd. Dan haak je als toehoorder af. Ik lees nooit voor. Het zit vooral in mijn hoofd en met de nadruk op verdieping en speelsigheid. College van Maarten van Rossum vind ik enig, maar misschien zeggen anderen wel: ‘die Meijer gaat te makkelijk door dingen heen.’ Dat is dan een persoonlijke voorkeur.

Als ik met een nieuwe groep start, tast ik de cursisten af door vragen te stellen. Zo krijg ik helder waar iedereen ongeveer ‘staat’. Dat zal anders zijn voor een mevrouw met HBO-niveau, dan een hoogleraar interne geneeskunde. Hoewel beiden niet in de stof thuis zijn, heeft de een misschien een wat hoger abstractieniveau dan de ander. Als ik namelijk cursisten midden in de materie laat vallen, dan schiet ik mijn doel voorbij. Ik blijf mezelf constant ontwikkelen, door te lezen en buitenlandse congressen over bijvoorbeeld scheepsarcheologie te bezoeken. En ik ben nog lang niet klaar met lesgeven!”